



# Prosjektarbeid med alle sanser

- Målet er at barna, gjennom fordypning, skal få en dypere kunnskap om noe som engasjerer dem. Da må alle sansene tas i bruk, sier Alice Kjær.

AV JOHN ROALD PETERSEN | ILLUSTRASJONSFOTO: MARTE GJÆRDE

**P**rosjektorientert arbeid får stadig større utbredelse. Arbeidsformen blir brukt i skoleverket, fra grunnskole til universitet, og mer og mer også i barnehager. I Reggio Emilia-barnehagene i Nord-Italia er prosjektarbeidsformen en av grunnsteinene.

Det er den også i Tiziana barnehage i Aalborg, og det er erfaringer fra denne Reggio Emilia-inspirerte barnehagen barnehagelærer Alice Kjær bruker når hun holder kurs om *Prosjektarbeid fra fascinasjon til fordypelse*. Tidligere i år kom hennes bok *Prosjektarbeid i barnehagen* ut på norsk.

- Hva er «prosjektarbeid», slik du forstår det? Er det noe annet enn temaarbeidene som barnehagene alltid har jobbet med?

- Man velger seg jo et tema også for et prosjektarbeid, og slik sett er disse arbeidsformene nære slektninger. Men hovedforskjellen er at i prosjektarbeidet følger vi barnas spor. Det er deres interesser og engasjement som er styrende, ikke de voksnes. Derfor kan man ikke planlegge et prosjektarbeid i detaljer, det får sin form underveis i prosessen. I tillegg er det å gå i dybden et vesentlig element i prosjektarbeidet. I Tiziana barnehage bruker vi begrepet «fordypelse» om arbeidsformen, både barn og voksne. Barna spør: «Skal vi ikke snart skal ha fordypelse igjen?», og de spør med begeistring, forteller Alice Kjær.

Tradisjonelle temaarbeid har heller ikke det samme fokuset på å inkludere og anerkjenne barnas kompetanse som prosjektmetoden har, sier Kjær. I et



prosjektarbeid setter ikke den voksne opp krav eller spesifikke mål for hva et tema skal inneholde på forhånd, fordi krav, mål og forventninger lett kan komme til å overta styringen og retningen på et prosjekt. Dermed er det lett å glemme den drivkraften som kommer fra barnas engasjement og fascinasjon, sier hun.

– I tillegg gir prosjektarbeidsformen muligheter for mange eksperimenterende og skapende aktiviteter som ikke bygger på forhåndsbestemte resultater eller «riktige» og «gale» svar.

Prosjektarbeidsformen reflekterer et barnesyn og et læringssyn som innebærer at barn er kompetente, nysgjerrige

og sosiale og at de er åpne for verden. Og arbeidsformen krever at pedagogen i mange sammenhenger må tre litt tilbake og heller gå på oppdagelsesferd i barnas kultur og livsverden.

– Den læringsforståelsen som ligger til grunn for prosjektmetoden, ser læring som en prosess der barnet konstruerer sin forståelse av ver-

den i samspill med omgivelsene. Læring er ikke bare en individuell prosess – det handler også om en gruppeprosess der barnets læring stimuleres av andres oppfatning, sier Kjær.

– *Prosjektarbeid kan gå over lang tid, slik du beskriver dem. Over uker og må-*

*neder. Har de voksne tålmodighet til det? Det er jo så mye man skal rekke i barnehagen...*

– Det kan være vanskelig for oss voksne å holde fast i noe over tid. Men min erfaring er at når de voksne ser barns mottakelse, så blir de inspirert av denne. Barn elsker fordypelse! Og dermed blir det en glede og en faglig berikelse også for oss voksne å jobbe på denne måten. Noe av det geniale med å jobbe prosjektorientert, er jo ellers at man kommer innom alle fagområder som den norske Rammeplanen og vår danske læreplan krever. I et prosjektarbeid bruker man alle sanser, man bruker kroppen, man bruker språket, man eksperimenterer med farger og former og mengder, og så videre. Nettopp fordi vi forstår at barn lærer i helheter, ikke stykkevis og delt, sier Alice Kjær.

**»»** *I et prosjektarbeid bruker man alle sanser, man bruker kroppen, man bruker språket, man eksperimenterer med farger og former og mengder*